

Esitys Mankinjoen vesistövision rahoitussopimuksen hyväksymisestä ja kunnostustoimien käynnistämisestä

Rakennus- ja ympäristölautakunta 23.09.2025

658/00.04.01/2025

Valmistelija	Ympäristöpäällikkö Anu Vikman etunimi.sukunimi@kirkkonummi.fi , puh. 09 29671 (vaihe)
Päätösehdotus	Ympäristöpäällikkö Vikman Anu Rakennus- ja ympäristölautakunta esittää kunnanhallitukselle, että kunta sitoutuu Mankinjoen vesistöalueen kunnostushankkeeseen esitetyllä rahoitusosuudella vuosina 2026–2029.
Käsittely	<Aloita käsittelyn kuvaus tästä>
Päätös	
Tiedoksi	
Selostus	Mankinjoki on monimuotoinen jokivesistö, joka saa alkunsa Kirkkonummen Perälänjärvestä sekä Vihdissä Nuuksion latvavesistä. Se virtaa suurelta osin Espoon ja Kirkkonummen alueiden halki ja laskee lopulta Espoonlahteen. Joen päähaaroista Nuuksiosta laskeva Gumbölenjoki on ekologisesti hyvässä tilassa ja Veikkolasta laskeva Kauhalanjoki tyydyttävässä tilassa. Jokivesistön varrella on useita huonossa, välttävissä ja tyydyttävässä tilassa olevia järviä, kuten Loojärvi, Lapinkylänjärvi, Haapajärvi ja Kaljärvi. Mankinjoki on Espoonlahden suurin ravinnekuormittaja. Valtaosa kuormituksesta tulee peltoviljelystä, mutta myös haja-asutuksella ja rakennettujen alueiden hulevesillä on merkittävä vaikutus. Mankinjoella elää ainutlaatuinen meritaimenkanta. Meritaimenta voidaan pitää sateenvarjolajina, koska se vaatii menestyäkseen hyvänlaatuista vettä, mikä hyödyttää koko vesiekosysteemiä. Taimenen elinalueiden olosuhteet ovat monin paikoin heikentyneet. Vaikka virtavesien kunnostuksia on tehty ja nousuesteitä poistettu, vedenlaatu ja veden riittävyys haittaavat taimenten menestymistä. Alueella on ilmeinen tarve tehdä valuma-alueelähtöistä kunnostusta ja säännöstelykäytännön kehittämistä. Heikossa tilassa olevien järvien tilaa on tärkeä parantaa sekä järvien paikallisen eliöstön (kalat, linnut, selkärangattomat) että vaelluskalojen kannalta. Mankinjoen vesistöalueella on runsaasti virkistyskäyttökohteita, joista merkittävimpiä ovat Natura 2000-verkostoon kuuluvat Nuuksio ja Espoonlahti. Vesiekosysteemin hyvä ekologinen tila nostaa sekä vesistön että sitä ympäröivän maan virkistys- ja käyttöarvoa ja edistää samalla alueen taloutta. Hyvälaatuinen vesi on avainasemaassa alueen vetovoiman ja kiinteistöjen arvon kannalta.

Mankinjoen valuma-alueen kunnat Espoo, Kirkkonummi ja Vihti hyväksyivät vuonna 2024 Mankinjokivision laadinnan, ja visiotyö sekä kunnostuksen tiekartta ovat nyt valmistuneet. Kunnostustoimien päämääränä on saavuttaa Mankinjoen vesistön hyvä ekologinen tila, turvata vaelluskalojen esteetön kulku ja luonnonmukainen lisääntyminen sekä parantaa alueen virkistyskäyttöä elinkeinotoiminta huomioiden.

Länsi-Uudenmaan vesi ja ympäristö ry esittää Mankinjoen valuma-alueen kunnille seuraavaa:

Mankinjoen valuma-alueen kunnat sitoutuvat vuosina 2026-2029 Mankinjoen vesistövision kunnostustoimiin alla esitetyillä rahoitusosuuksilla. Työtä ohjaa rahoittajien edustajista koostuva ohjausryhmä. Uudenmaan ELY-keskukselta haettava rahoitus edellyttää kuntien omarahoitusosuutta, minkä vuoksi omarahoituksesta tulee tehdä kuntien kanssa yhteistyösopimus.

Mankinjoen kunnostushankkeeseen sitoutuminen ei aiheuta Kirkkonummen kunnalle lisäkustannuksia, sillä hankkeelle on valmiina määrärahat. Hankkeen myötä Veikkolan järvien ja virtavesien kunnostustyö laajennetaan koskemaan koko Mankinjoen valuma-aluetta. Valuma-aluelähtöisellä tarkastelulla ja monivuotisilla toimenpiteillä tavoitellaan kokonaisvaltaisia ja pysyviä tuloksia.

Kuntakohtaisesti esitetään seuraavia rahoitusosuuksia:

Perusrahoitus, €	2026	2027	2028	2029	2026 - 2029
Kirkkonummi	50 000	50 000	50 000	50 000	200 000
Espoo	25 000	25 000	25 000	25 000	100 000
Vihti	4 000	4 000	4 000	4 000	16 000
LUVY	1 000	1 000	1 000	1 000	4 000
VHVSY	1 000	1 000	1 000	1 000	4 000
Perusrahoitus yhteensä	81 000	81 000	81 000	81 000	324 000
Tavoiteltu hankeavustus (50 %)	81 000	81 000	81 000	81 000	324 000
Rahoitus yhteensä	162 000	162 000	162 000	162 000	648 000

Esityksen liitteenä on tiivis esitys kunnostustoimien käynnistämisestä ja sopimusehdotus kunnostustoimien yhteistyöstä alueen kuntien, LUVY:n ja VHVSY:n välille.